

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

26 juni 2003

B5-0324/2003

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

ingivet i enlighet med artikel 37.2 i arbetsordningen

av Monica Frassoni, Caroline Lucas, Paul A.A.J.G. Lannoye, Jillian Evans, Jan Dhaene, Danielle Auroi och Didier Rod

för Verts/ALE-gruppen

om förberedelserna inför Världshandelsorganisationens femte ministerkonferens (Cancun, Mexiko, 10–14 september 2003)

Europaparlamentets resolution om förberedelserna inför Världshandelsorganisationens femte ministerkonferens (Cancun, Mexiko, 10–14 september 2003)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av den kommande ministerkonferensen som skall hållas i Cancun, Mexiko, den 10–14 september 2003,
- med beaktande av resultatet av WTO:s fjärde ministerkonferens i Doha i november 2001,
- med beaktande av sin resolution av den 25 oktober 2001 om öppenhet och demokrati i internationell handel,
- med beaktande av den parlamentariska konferensen om WTO som hölls i Genève den 17-18 februari 2003 och som organiserades av parlamentet och den interparlamentariska unionen gemensamt,
- sina senaste resolutioner av den 12 mars 2003 om WTO:s allmänna tjänstehandelsavtal (GATS), inklusive kulturell mångfald¹, om tillstånd för generiska läkemedel inom WTO² och om WTO:s jordbruksförhandlingar³,
- med beaktande av de offentliga utfrågningarna som utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi och utskottet för utveckling och samarbete genomförde gemensamt den 21 maj och den 11 juni 2003, och av följande skäl:
 - A. De förhandlingar som föreskrevs i ministrarnas Dohadeklaration är nästan alla försenade och viktiga tidsgränser har missats inom alla nyckelområden. Särskilt graverande har varit misslyckandet att hålla tidsgränserna rörande särskild och differentierande behandling och förhandlingsvillkoren för jordbruksfrågorna.
 - B. Den stora vikt som läggs vid utvecklingsdimensionen i handelsdiskussionerna, vilken WTO framställt som en av de största framgångarna i Doha, visar sig nu vara ett tomt löfte med få eller obefintliga framsteg inom något av de områden som direkt berör utvecklingsländerna.
 - C. Vid det senaste ministermötet i miniformat som hölls i Sharm-el-Sheikh, Egypten, verkar det inte ha gjorts några större framsteg när det gäller att komma förbi hindren för dessa förhandlingar.
 - D. Man har ännu inte funnit någon lösning beträffande svårigheterna för WTO-medlemmar som har otillräcklig, eller saknar, tillverkningskapacitet på läkemedelsområdet att effektivt

¹ (P5_TA-PROV(2003)0087).

² (P5_TA-PROV(2003)0052).

³ (P5_TA-PROV(2003)0053).

kunna utnyttja tvångslicenser i enlighet med punkt 6 i Dohadeklarationen om TRIPS och folkhälsa.

- E. Förhandlingarna inom EU om översynen efter halva perioden och reform av den gemensamma jordbrukspolitiken har också kört fast.
- F. Ministerkonferensen i Cancun uppmanas bland annat att fatta beslut om huruvida man skall gå vidare med förhandlingarna om var och en av de så kallade Singaporefrågorna: investeringar, konkurrens och insyn i den offentliga upphandlingen och främjande av handel.
- G. Det råder en allt större konsensus mellan ett stort antal utvecklingsländer (vilket senast kom till uttryck på Mauritius genom Afrikanska unionen och i Genève genom ett block bestående av Argentina, Bolivia, Botswana, Brasilien, Chile, Kina, Colombia, Kuba, Dominikanska republiken, Ecuador, El Salvador, Gabon, Guatemala, Honduras, Indien, Malaysia, Mexiko, Marocko, Nicaragua, Pakistan, Paraguay, Peru, Sydafrika, Thailand, Uruguay, Venezuela och Zimbabwe) som motsätter sig en överenskommelse om att inleda förhandlingar om Singaporefrågorna i Cancun, varvid man allmänt anser att de kräver ytterligare analys och klagöranden.

Allmänt

- 1. Europaparlamentet uttrycker sin djupa oro för att förhandlingsprocessen i Genève om mandatet från Doha tycks ha kört fast och att tidsgränser har missats inom nästan alla områden, särskilt dem som är relevanta för utvecklingsområdet.
- 2. Europaparlamentet anser därför att ministrarnas beslutsagenda i Cancun kommer att bli överlastad och att det därmed blir svårt att nå ytterligare framsteg.
- 3. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att skära ned på sina krav och att koncentrera sig på huvudagendan med utvecklingsfrågor och framsteg inom jordbruksförhandlingarna.
- 4. Europaparlamentet konstaterar att det i utvecklingsländerna i Genève fortfarande fanns ett avsevärt missnöje över det odemokratiska och manipulativa sätt som präglade det fjärde ministermötet i Doha. Parlamentet uppmanar kommissionen att bidra till att se till att förhandlingarna före och i Cancun är omfattande, öppna och att de förs med största möjliga rättvisa och respekt gentemot alla parter.
- 5. Europaparlamentet begär att processen för ständig reformering av WTO-förfarandena, vilken diskuterades på många håll efter misslyckandet vid ministermötet i Seattle och blev föremål för obesvarade framställningar från många medlemmar i Genève, skall tas upp på agendan för ministermötet. Parlamentet begär också att en kommitté för reformering av arbetssätt skall inrättas så att arbetet kan inledas omedelbart efter Cancun.
- 6. Europaparlamentet uppmanar Mexikos regering att som värdnation stödja de organisationer som företräder det civila samhället som kommer att vara på plats i Cancun och att bidra till att se till att eventuella protester framförs på ett fredligt sätt och utan

provokationer från säkerhetsmyndigheterna.

7. Europaparlamentet uttrycker sitt missnöje med att utkastet till fördrag för EU inte föreskriver någon formell medverkan av Europaparlamentet i inledandet av handelsförhandlingar. En sådan parlamentarisk kontroll borde vara oundgänglig i en tid som präglas av ökat intresse för globaliseringsfrågor från allmänhetens sida.
8. Europaparlamentet erkänner att handelspolitiken nu i stor utsträckning rör sociala, miljömässiga, konsumentrelaterade frågor, utvecklingsfrågor och ekonomiska frågor och understryker att WTO inte bör ha de primära befogenheterna inom dessa allmänna politikområden.

TRIPS

9. Europaparlamentet konstaterar med bestörtning att Förenta staterna fortsätter att blockera eventuella framsteg i arbetet med att finna en lösning beträffande punkt 6 i Dohadeklarationen om TRIPS och folkhälsa för WTO-medlemmar som har otillräcklig, eller saknar, tillverkningskapacitet på läkemedelsområdet. Parlamentet anser att de påtryckningar som Förenta staternas företrädare på handelsområdet gjort nyligen för att få vissa utvecklingsländer att avstå från sin rätt att importera generiska läkemedel, kommer att göra det ännu svårare att lösa frågan.
10. Europaparlamentet ser det som en brådskande angelägenhet att få fram en lösning på denna fråga, en lösning som inte begränsar WTO-medlemmarnas möjlighet att skydda folkhälsan. Parlamentet påminner kommissionen om att införande av nya restriktioner som begränsar antingen kategorierna av folkhälsoproblem eller de kategorier av länder som tvångslicensmekanismen tillämpas på skulle strida mot Dohadeklarationens anda och med rätta betraktas som ett svek av utvecklingsländerna.
11. Europaparlamentet påpekar att eventuella försök att kvantifiera och bedöma huruvida den lokala tillverkningskapaciteten är tillräcklig eller otillräcklig likaledes skulle vara ett oacceptabelt sätt att begränsa tillämpningen av TRIPS-bestämmelserna.
12. Europaparlamentet påminner kommissionen om punkt 13 i sin resolution från i mars i detta ämne, i vilken man efterlyser en bredare diskussion under WHO:s ledning om hur TRIPS-avtalet påverkar tillgången till generiska läkemedel till överkomliga priser.
13. Europaparlamentet anser att ett utvidgat tillämpningsområde för de geografiska beteckningarna för att skydda kvalitetslivsmedel från EU-regioner i stor utsträckning kommer att påverka landsbygdsutvecklingen. Därför uppmanas kommissionen att fortsätta att verka för inrättande av ett system för anmälan och registrering av sådana produkter utöver det system som finns för vin och spritvaror.
14. Europaparlamentet påminner om att WTO är en regelbaserad organisation, och efterlyser därför omedelbart genomförande av översynsklausulen i artikel 27.3b som skulle ha fullgjorts 1999, men som hela tiden har blockerats.
15. Europaparlamentet stöder Afrikagruppens begäran nyligen om att TRIPS-avtalet skulle

ändras i syfte att förhindra patent på alla former av liv, eftersom sådana patent strider mot moral- och kulturnormer i många samhällen, och att det skulle klargöras att kravet på skydd för växtsorter inte på något sätt bör underminera, utan snarare stödja, medlemmarnas rätt att ha allmänpolitiska mål såsom livsmedelsförsörjning och fattigdomsbekämpning. Parlamentet anser att det är orätt att utöva påtryckningar i syfte att någon skall anta olämpliga immaterialrättsliga mekanismer för skydd av växtsorter.

16. Europaparlamentet oroas även fortsättningsvis av det problem som kopiering av bioteknik utgör och påminner om att man i punkt 19 i ministrarnas Dohadeklaration krävde att TRIPS-rådet klargjorde relationen mellan TRIPS-avtalet och konventionen om biologisk mångfald, skyddet för traditionell kunskap och folklöre samtidigt som utvecklingsdimensionen beaktades.
17. Europaparlamentet stöder därför begäran från utvecklingsländer med en rik biologisk mångfald om att det vid patentansökningar för uppfinningar som använder biologiska resurser och traditionell kunskap skall framgå vilket ursprung dessa resurser och denna kunskap har och att det skall styrkas det nödvändiga förhandsgodkännandet sedan information lämnats (PIC) inhämtats och att den nationella lagstiftningen om vinstdelning följts.

Jordbruk

18. Europaparlamentet upprepar sin slutsats att man för att få till stånd en verklig utvecklingsagenda från Doha bör jordbruksförhandlingarna i första hand upprätta handelsbestämmelser som främjar jordbruksutvecklingen, sysselsättningen och stöder kampen mot fattigdom i utvecklingsländerna och de minst utvecklade länderna. Parlamentet anser att detta skall ske utan att de grundläggande målen för EU:s mångfacetterade jordbrukspolitik äventyras.
19. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att verka för att icke-handelsrelaterade frågor tas upp i förhandlingsformerna, exempelvis sysselsättning som en del av landsbygdens utveckling, målen om ett förebyggande konsumentskydd och obligatorisk märkning samt miljöskydd, folkhälsa och djurskydd. Om enighet inte kan nås om att fullt ut inbegripa dessa frågor i jordbrukspolitiken bör inga ytterligare initiativ tas för att ge tillträde till EU:s marknader.
20. Europaparlamentet betonar också att ytterligare tillträde till EU:s foder- och livsmedelsmarknader inte automatiskt innebär högre inkomst för utvecklingsländerna och deras mest behövande befolkning. Parlamentet påpekar att den multinationella jordbruksindustrin ofta använder utvecklingsländer som produktionsbaser och sedan åter för ut foder och livsmedel, ofta till dumpade priser och utan att följa miljö- och livsmedelssäkerhetsnormer.
21. Europaparlamentet anser att en form av kvalificerat externt skydd därför bör tillämpa antidumpningskriterier som inbegriper livsmedelskvalitet, miljöaspekter, sociala aspekter, djurskyddsaspekter och aspekter rörande biologisk mångfald samt inrätta processkontroller genom hela jordbruks- och livsmedelshanteringskedjan. Skatter som tagits ut på detta sätt bör återföras till de utvecklingsländer som behöver hjälp för att

uppnå dessa normer.

22. Europaparlamentet anser att konsumenter, även jordbrukare, måste ha rätt att veta hur livsmedel och djurfoder har tillverkats och att märkning är särskilt viktigt i detta avseende.
23. Europaparlamentet anser att WTO-reglerna därför inte på ett oskäligt sätt får begränsa åtgärder för frivilliga eller obligatoriska märkningssystem. Allmänheten blir allt mer medveten om exempelvis de etiska konsekvenserna av produktionsmetoder, djurskydd och produktionens effekter på klimatförändringar och energianvändning. Dessa aspekter bör beaktas i förhandlingarna.

Singaporefrågorna

24. Europaparlamentet förstår att de beslut som skall fattas i Cancun när det gäller var och en av de fyra Singaporefrågorna kräver uttryckligt samförstånd. Många utvecklingsländer och grupperingar har gjort offentlig uttalanden mot en utvidgning av WTO-mandatet till att omfatta dessa områden. Vissa EU-länder oroas också över att ett alltför ihärdigt forcerande av dessa frågor skulle kunna ha en störande inverkan på Cancun-agendan.
25. Europaparlamentet anser att det med tanke på detta ihärdiga motstånd är svårt att tänka sig en överenskommelse med uttryckligt samförstånd och att dessa frågor därför bör remitteras till respektive WTO-kommitté för ytterligare diskussion.

Handel och miljö

26. Europaparlamentet anser att WTO:s regler och beslut måste stödja, inte störa, målen för och effektiviteten hos miljöavtalen (MEA). Parlamentet anser att punkt 31.i i Dohadeklarationen, som föreskriver ensidiga förhandlingar om förhållandet mellan WTO och MEA när det gäller handelsförpliktelser, är olämplig. Parlamentet efterlyser därför inrättandet av ett interinstitutionellt organ i syfte att diskutera frågan utanför WTO, helst under FN:s ledning, vilket är ett lämpligare forum för behandling av alla tre pelarna för en hållbar utveckling på ett balanserat sätt.
27. Europaparlamentet anser att detta interinstitutionella organ bör få i mandat att undersöka: garantier för en miljömässig hållbarhet, tillämpning av försiktighetsprincipen, skydd för miljöavtalen från oberättigade påhopp inom WTO, en närmare förbindelse mellan WTO och internationella miljöorgan, särskilt FN:s miljöprogram, förstärkning av miljöavtalen och deras egna tvistlösningsmekanismer, behandling av process- och produktionsmetoder (PPM) med WTO:s regler samt bevisbörda när det gäller miljöfrågor och allmän säkerhet.

Fiske

28. Europaparlamentet erkänner vikten av att minska det fiskestöd som är skadligt för miljön, exempelvis sådant som leder till överkapacitet hos flottor eller till kapacitet att exportera till utvecklingsländer. Parlamentet välkomnar därför ändringarna nyligen i fonden för fiskets utveckling, som antogs som en del av reformen av den gemensamma fiskepolitiken. Förhandlingarna inom WTO måste emellertid begränsas till stöd som snedvrider handeln och genomförs i nära samarbete med specialorganen för fiske,

särskilt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation och de regionala fiskeförvaltningsorganisationerna

GATS

29. Förhandlingarna om de inledande buden inom GATS-förhandlingarna pågår som bäst och skall inte bli föremål för beslut i Cancun. Europaparlamentet vill inte desto mindre se att det råder en avsevärd enighet för att den fullständiga utvärderingen av handeln med tjänster skall kunna inledas, något som föreskrivs i artikel XIX i GATS-avtalet men som ännu inte aktiverats.
30. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas parlament och till Mexikos regering.